

Henkilöstöala HELAn lausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 94/2026 vp)

Henkilöstöala HELA edustaa yksityistä työnvälitystä sekä henkilöstöalan yrityksiä ja työvoimapalveluiden palveluntuottajia. HELAssa on noin 440 jäsenyritystä. HELA kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto.

HELA pitää perusteltuna, että työllisyysalueille annetaan mahdollisuus hyödyntää tulorekisterin tietoja nykyistä laajemmin työllisyyden edistämiseksi vaikuttavammin. Tulorekisteri on keskeinen väline työvoimapalveluiden aiempaa tehokkaamman tulosseurannan kehittämisessä.

Tietojen laajempi hyödyntäminen mahdollistaa tulotietojen käytön esimerkiksi työllisyysaluekohtaiseen työvoimapalveluiden tuloksellisuuden analysointiin. Näin voidaan arvioida muun muassa palveluiden vaikutuksia työssäolo- ja työttömyysetuuskuukausiin sekä työllistymisen laatuun. Laajennus mahdollistaa myös asiakasohjauksen suuntaamisen niihin palveluihin, jotka tulorekisteristä saatavan tiedon perusteella osoittautuvat vaikuttavimmiksi ja tuloksiltaan parhaiksi.

HELA pitää kannatettavana tulotietojen hyödyntämistä tulosperustaisissa hankinnoissa esimerkiksi tilanteissa, joissa palveluntuottajalle maksetaan erillinen korvaus palveluun osallistuneen työllistymisestä tietyn ajan kuluessa palvelun päättymisestä. HELA toivoo, että muutoin olisi myönteisiä vaikutuksia siihen, että palveluita kilpailutettaisiin nykyistä enemmän ja niitä kehitettäisiin yhdessä palveluntuottajien kanssa entistä vaikuttavammiksi. Tulosperusteisten hankintojen yleistyessä on kuitenkin tärkeää varmistaa kilpailuneutraliteetin toteutuminen. Jos julkisomisteiset organisaatiot osallistuvat kilpailutuksiin, kilpailun on oltava läpinäkyvää ja palveluntuottajia yhdenvertaisesti kohtelevaa.

Ennen lausuntokierrosta esityksessä oli täsmennetty työvoimaviranomaisen velvollisuutta tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon nykyistä laajemmin muita työnhakua ja työllistymistä tukevia palveluita. Lausuntokierroksen jälkeen tätä aktivointipalveluiden raportointivelvollisuutta KEHA-keskukselle kuitenkin kevennettiin. Tämä on hallinnollisen kuorman näkökulmasta ymmärrettävää, mutta samalla on huolehdittava siitä, että KEHA-keskus saa tiedot muulla tavoin. Nykyisellään KEHAn tilannekuva ei sisällä riittävän tarkkaa dataa esimerkiksi työllisyysalueiden aktivointitoimista.

Hallituksen esitys luo parempia mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen. Se on myös pieni askel kohti julkisten palveluiden digitalisaation edistämistä ja tietojen sujuvampaa

liikkumista. Toivomme, että tietoa hyödynnetään myös niin, että palveluihin ohjaaminen tehostuu ja palvelurakennetta kehitetään työllisyysvaikutuksiltaan entistä vaikuttavammaksi ja tuloksellisemmaksi.

Henkilöstöala HELA ry

Tuliara Merru
toimitusjohtaja